
MONOGRAFIE PRAWNICZE

JAWNOŚĆ
I JEJ OGRANICZENIA

Redaktor naukowy
GRAŻYNA SZPOR

TOM V

DOSTĘP I WYKORZYSTYWANIE

AGNIESZKA PISKORZ-RYŃ (red.)

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

GRAŻYNA SZPOR (Redaktor naukowy) • JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA

TOM V
DOSTĘP I WYKORZYSTYWANIE

Pod redakcją
AGNIESZKI PISKORZ-RYŃ

Polecamy nasze publikacje z tej serii:

Z. Cieślak (red.)

**JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA. TOM II.
PODSTAWY AKSJOLOGICZNE**

Z. Kmieciak (red.)

**JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA. TOM III.
SKUTECZNOŚĆ REGULACJI**

M. Jaśkowska (red.)

**JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA. TOM IV.
ZNACZENIE ORZECZNICTWA**

A. Gryszczyńska (red.)

**JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA. TOM VI.
STRUKTURA TAJEMNIC**

G. Szpor (red.)

INTERNET. PUBLICZNE BAZY DANYCH I BIG DATA

G. Szpor (red.)

**INTERNET. OCHRONA WOLNOŚCI, WŁASNOŚCI
I BEZPIECZEŃSTWA**

G. Szpor, R. Wiewiórowski (red.)

**INTERNET. PRAWNO-INFORMATYCZNE PROBLEMY SIECI,
PORTALI I E-USŁUG**

G. Szpor (red.)

**INTERNET. CLOUD COMPUTING. PRZETWARZANIE
W CHMURACH**

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA

Redaktor naukowy
GRAŻYNA SZPOR

TOM V

DOSTĘP I WYKORZYSTYWANIE

Pod redakcją
AGNIESZKI PISKORZ-RYŃ

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2015

Wydawca: Natalia Adamczyk

Publikacja wydana w ramach projektu
Nr DOBR/0075/R/ID2/2013/03 realizowanego na rzecz
bezpieczeństwa i obronności państwa „Model regulacji jawności
i jej ograniczeń w demokratycznym państwie prawnym”
współfinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Recenzja naukowa: prof. UKSW dr hab. Małgorzata Jaśkowska

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2015**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: DTP Service
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-7678-3

ISBN e-book 978-83-255-7679-0

Spis treści

Autorzy	XI
Wykaz skrótów	XIII
Wykaz literatury	XIX
Rozdział 1. Jawność i ograniczenia jawności publicznych zasobów informacyjnych	1
§ 1. Wprowadzenie.....	1
§ 2. Zagadnienia terminologiczne	5
§ 3. Jawność życia publicznego a prawo do dobrej administracji.....	16
§ 5. Podsumowanie	21
Rozdział 2. Dostęp do publicznych zasobów informacyjnych a zasada zrównoważonego rozwoju	23
§ 1. Wprowadzenie.....	23
§ 2. Koncepcja zrównoważonego rozwoju.....	23
§ 3. Zrównoważony rozwój jako pojęcie konstytucyjne	27
§ 4. Rola zrównoważonego rozwoju a publiczne zasoby informacyjne.....	31
§ 5. Podsumowanie	33
Rozdział 3. Monitorowanie jawności przez organizacje pozarządowe	35
§ 1. Wprowadzenie.....	35
§ 2. Badania dostępu do informacji publicznej w trybie bezwnioskowym.....	38
§ 3. Badania dostępu do informacji publicznej w trybie wnioskowym.....	43
§ 4. Badania realizacji prawa do ponownego wykorzystywania informacji	47
§ 5. Polska regulacja na tle standardów międzynarodowych według Centre for Law and Democracy	49
§ 6. Podsumowanie	53
Rozdział 4. Monitorowanie stanu jawności przez władze publiczne	55
§ 1. Wprowadzenie	55
§ 2. Raport o stanie jawności. Istota i funkcje	56
§ 3. Raportowanie o stanie jawności w prawie amerykańskim	57
§ 4. Funkcje raportu o stanie jawności	71

§ 5. Raportowanie o stanie jawności w Polsce. Proponowane rozwiązania	73
§ 6. Podsumowanie	76
Rozdział 5. Ograniczenie dostępu do informacji publicznej ze względu na ochronę bezpieczeństwa publicznego	78
§ 1. Wprowadzenie.....	78
§ 2. Pojęcia podstawowe.....	79
§ 3. Informacje wrażliwe dla bezpieczeństwa. Analiza pojęcia.....	84
§ 4. Ochrona informacji wrażliwych dla bezpieczeństwa publicznego. Postulaty zmian.....	89
§ 5. Podsumowanie	95
Rozdział 6. Ograniczenie dostępu do informacji publicznej ze względu na ochronę inspekcji i kontroli	98
§ 1. Wprowadzenie.....	98
§ 2. Ochrona informacji w kontroli państwowej.....	102
I. Ochrona informacji w kontroli NIK.....	102
II. Ochrona informacji w kontroli PIP	105
III. Ochrona informacji w kontroli GIODO	109
§ 3. Ochrona informacji w kontroli inspekcyjnej	111
I. Ochrona informacji w kontroli Inspekcji Handlowej.....	111
II. Ochrona informacji w kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej	113
III. Ochrona informacji w kontroli Inspekcji Weterynaryjnej	114
IV. Ochrona informacji w kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska	116
V. Ochrona informacji w kontroli Inspekcji Transportu Drogowego	118
§ 4. Ochrona informacji w kontroli podatkowej.....	119
§ 5. Ochrona informacji w kontroli rządowej w administracji.....	123
§ 6. Podsumowanie	124
Rozdział 7. Pojęcie nadużycia prawa do informacji publicznej	127
§ 1. Wprowadzenie.....	127
§ 2. Pojęcie nadużycia prawa	128
§ 3. Pojęcie nadużycia prawa do informacji publicznej.....	131
§ 4. Podsumowanie	133
Rozdział 8. Przeciwdziałanie nadużyciu prawa do informacji w ustawodawstwach państw europejskich i pozaeuropejskich	135
§ 1. Wprowadzenie.....	135

---

§ 2. Przesłanki ograniczenia dostępu do informacji w wybranych państwach europejskich i pozaeuropejskich	137
§ 3. Uznanie za „dokuczliwego” wnioskodawcę i inne rozwiązania szczególne	144
§ 4. Podsumowanie	146
Rozdział 9. Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego w wybranych państwach członkowskich UE	148
§ 1. Wprowadzenie	148
§ 2. Ponowne wykorzystywanie we Francji	149
§ 3. Ponowne wykorzystywanie w Wielkiej Brytanii	163
§ 4. Ponowne wykorzystywanie w Słowenii	168
§ 5. Podsumowanie	181
Rozdział 10. Konstytucyjne uwarunkowania ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego	185
§ 1. Wprowadzenie	185
§ 2. Informacja jako dobro objęte konstytucyjną ochroną	187
§ 3. Pojęcie informacji sektora publicznego w Konstytucji RP	188
§ 4. Ponowne wykorzystywanie informacji a dostęp do informacji i jej wykorzystywanie w przepisach Konstytucji RP	191
§ 5. Podsumowanie	197
Rozdział 11. Redukcja pozaprawnych barier ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego	200
§ 1. Wprowadzenie	200
§ 2. Otwarte dane	202
§ 3. Bariery organizacyjno-ekonomiczne i paradoks prakseologiczny	204
§ 4. Bariery techniczne	209
§ 5. Rekomendacje dla ograniczenia barier ponownego wykorzystywania	214
Rozdział 12. Ograniczenia ponownego wykorzystywania ze względu na ochronę praw autorskich	221
§ 1. Wprowadzenie	221
§ 2. Ponowne wykorzystywanie dokumentów chronionych prawami autorskimi osób trzecich	222
§ 3. Ponowne wykorzystywanie dokumentów chronionych prawami autorskimi przysługującymi organom sektora publicznego	224
§ 4. Ponowne wykorzystywanie utworów pracowniczych	225
§ 5. Licencje i opłaty za ponowne wykorzystywanie	227

---

§ 6. Ponowne wykorzystywanie a dozwolony użytek	232
§ 7. Podsumowanie	233
Rozdział 13. Ryzyka dla ochrony danych osobowych w związku z ponownym wykorzystywaniem informacji sektora publicznego	236
§ 1. Wprowadzenie.....	236
§ 2. Standardy ochrony danych osobowych.....	237
§ 3. Zasady ochrony danych osobowych a podejście oparte na ryzyku	241
§ 4. Relacja pomiędzy ochroną danych osobowych a dostępem do informacji publicznej	244
§ 5. Wpływ przepisów o ochronie danych osobowych na zakres zastosowania przepisów o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego	245
§ 6. Zasada związania celem a ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego	247
§ 7. Anonimizacja i zagrożenia związane z możliwością odwrócenia tego procesu	255
§ 8. Proaktywne podejście do zasad ochrony danych osobowych w kontekście ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego	258
§ 9. Podsumowanie	261
Rozdział 14. Propozycje rozwiązań prawnych w zakresie dostępu do informacji publicznej i ponownego wykorzystywania	264
§ 1. Wprowadzenie.....	264
§ 2. Pełnomocnik ds. jawności w podmiotach zobowiązanych.....	265
§ 3. Wspecjalizowany organ ds. dostępu do informacji publicznej i ponownego wykorzystywania	271
§ 4. Propozycje zmian dotyczące zasad publikacji dokumentów w BIP	275
§ 5. Ogólne rekomendacje dotyczące regulacji granic prawa do informacji publicznej	276
§ 6. Ograniczenie dostępu do informacji publicznej dla ochrony procesu decyzyjnego	282
§ 7. Konstrukcja nadużycia prawa do informacji publicznej	284
§ 8. Podsumowanie	293
Rozdział 15. Dostęp do publicznych zasobów informacyjnych i ich wykorzystywanie. Wnioski końcowe	295
§ 1. Wprowadzenie.....	295
§ 2. Rekomendacje dla poprawy jawności życia publicznego	297
§ 3. Ocena potrzeb ograniczenia jawności życia publicznego w RP.....	310

ANEKS. Metodologia i wyniki socjologicznego badania zjawiska nadużywania prawa do informacji publicznej w RP	321
§ 1. Metody i organizacja badania	321
§ 2. Analiza wyników badania nad nadużywaniem prawa do informacji publicznej.....	325
§ 3. Podsumowanie	336
Ankieta na temat nadużywania prawa do informacji publicznej	339
Indeks rzeczowy	345

Autorzy

Piotr Drobek – asystent w Katedrze Prawa Informatycznego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

dr Krzysztof Felchner – adiunkt w Katedrze Prawa Własności Intelektualnej, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Jagielloński, radca prawny w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Krakowie

Anna Gos – doktorantka w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, naczelnik Wydziału Polityki i Prawa w Departamencie Społeczeństwa Informacyjnego w Ministerstwie Cyfryzacji

dr Elżbieta Jarzęcka-Siwik – wicedyrektor Departamentu Prawnego i Orzecznictwa Kontrolnego Najwyższej Izby Kontroli, radca prawny w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie, adiunkt w Katedrze Administracji i Zarządzania Publicznego Społecznej Akademii Nauk w Łodzi

dr Olga A. Kotowska-Wójcik – socjolog i matematyk, adiunkt w Katedrze Metodologii Badań i Analiz Socjologicznych, Wydział Nauk Historycznych i Społecznych, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

dr Tomasz Kulisiewicz – analityk rynku komunikacji elektronicznej, współzałożyciel i ekspert Ośrodka Studiów nad Cyfrowym Państwem

dr Mariusz Maciejewski – adiunkt w Zakładzie Prawa Administracyjnego Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk

prof. INP PAN dr hab. Anna Młynarska-Sobaczewska – profesor w Zakładzie Prawa Konstytucyjnego i Badań Europejskich Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk

dr Agnieszka Piskorz-Ryń – adiunkt w Katedrze Prawa Administracyjnego i Samorządu Terytorialnego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Marcin Rudzki – prawnik, współnik Kancelarii Brochwicz i Wspólnicy. Adwokaci i Radcowie Prawni Sp. k.

dr Krzysztof Siewicz – radca prawny, pracownik zespołu Platformy Otwartej Nauki w Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego

Dominik Sybilski – prawnik, pracownik Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego Ministerstwa Cyfryzacji

dr Aleksandra Syryt – adiunkt w Katedrze Prawa Konstytucyjnego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

dr Marcin Zarzecki – socjolog, metodolog badań społecznych, ewaluator, adiunkt w Instytucie Socjologii, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

- Dekret Nr 2005-1755 ..... Dekret Nr 2005-1755 z 30.12.2005 r. w sprawie swobody dostępu do dokumentów administracyjnych i ponownego wykorzystywania informacji publicznej, przyjęty w celu stosowania ustawy Nr 78-753 z 17.7.1978 r. (fr. *Décret n° 2005-1755 du 30 décembre 2005 relatif à la liberté d'accès aux documents administratifs et à la réutilisation des informations publiques, pris pour l'application de la loi n° 78-753 du 17 juillet 1978*)
- DostInfPublU ..... ustawa z 6.9.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 2058)
- DostInfSłowU ..... zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, Nr 24/2003)
- DostInfŚrodU ..... ustawa z 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.)
- dyrektywa 95/46/WE ..... dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 24.10.1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.Urz. UE L Nr 281/31 ze sprost. i zm.)
- dyrektywa 2003/98/WE .... dyrektywa 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 17.11.2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.Urz. UE L Nr 345/90 ze zm.)
- dyrektywa 2013/37/UE .... dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z 26.6.2013 r. zmieniająca dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.Urz. UE L Nr 175/1)
- EKPC ..... Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.)
- InspHandlU ..... ustawa z 15.12.2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 148 ze zm.)
- InstrKancR ..... rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 18.1.2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze sprost.)

Wykaz skrótów

InstrKancR (1)	załącznik Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18.1.2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze sprost.)
IOŚU	ustawa z 20.7.1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 686 ze zm.)
IWU	ustawa z 29.1.2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1482.)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 121 ze zm.)
Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i ze zm.)
KontrAdmRządU	ustawa z 15.7.2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092)
Konwencja Nr 108	Konwencja Nr 108 Rady Europy z 28.1.1981 r. o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 3, poz. 25 ze zm.)
Konwencja z Tromsø	Konwencja Rady Europy w sprawie Dostępu do Dokumentów Urzędowych przyjęta w Tromsø, otwarta do podpisu 18.6.2009 r.
KP	ustawa z 26.6.1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1502 ze zm.)
KPA	ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
KPP UE	Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 26.10.2012 r. (Dz.Urz. UE C Nr 326/391)
FOIA	The Freedom of Information Act. Title 5 of the United States Code, Section 552 (http://www.justice.gov/sites/default/files/oip/legacy/2014/07/23/amended-foia-redlined-2010.pdf ; dostęp: 1.7.2015 r.)
MPPOiP	Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z 19.12.1966 r. (Dz.U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167)
NIKU	ustawa z 23.12.1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1096)
OchrDanOsobU	ustawa z 29.8.1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1182 ze zm.)

Wykaz skrótów

OchrInfNiejawU	ustawa z 5.8.2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 182, poz. 1228 ze zm.)
OchrInfNiejawU99	ustawa z 22.1.1999 r. o ochronie informacji niejawnych (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 ze zm.)
OrdPodU	ustawa z 29.8.1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 613)
PIPU	ustawa z 13.4.2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 640)
PISU	ustawa z 14.3.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1412)
PrAut	ustawa z 4.2.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 ze zm.)
PrOchrŚrod	ustawa z 27.4.2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.)
rozporządzenie o KRI	rozporządzenie Rady Ministrów z 12.4.2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 526 ze zm.)
SwobDziałGospU	ustawa z 2.7.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 584.)
TransDrogU	ustawa z 6.9.2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1414 ze zm.)
Ustawa Nr 78-753	ustawa Nr 78-753 z 17.7.1978 r. o zastosowaniu różnych środków służących poprawie stosunków pomiędzy administracją a obywatelami oraz o przepisach o charakterze administracyjnym, socjalnym i fiskalnym (fr. <i>Loi n° 78-753 du 17 juillet 1978 portant diverses mesures d'amélioration des relations entre l'administration et le public et diverses dispositions d'ordre administratif, social et fiscal</i>)

2. Publikatory i czasopisma

AUWr	Acta Universitatis Wratislaviensis
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz. UE	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
EPS	Europejski Przegląd Sądowy
GAiPP	Gazeta Administracji i Policji Państwowej
GP	Gazeta Prawna
GS	Gazeta Sądowa
IN	Ius Novum
KP	Kontrola Państwowa

M.P.	Monitor Polski
MoP	Monitor Prawniczy
MoPod	Monitor Podatkowy
MSiG	Monitor Sądowy i Gospodarczy
OMT	Organizacja Metody Technika
OSNP	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Pracy
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego – seria A
Pal.	Palestra
PiP	Państwo i Prawo
PiPd	Prawo i Podatki
PiŚ	Prawo i Środowisko
PiZS	Praca i Zabezpieczenie Społeczne
PPC	Polski Proces Cywilny
PPP	Przegląd Prawa Publicznego
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
PS	Przegląd Sądowy
RPEiS	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
Rzeczp.	Rzeczpospolita
SC	Służba Cywilna
SI	Studia Iuridica
ST	Samorząd Terytorialny
TiTI	Telekomunikacja i Techniki Informacyjne
WPP	Wojskowy Przegląd Prawniczy
ZNSA	Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego
ZNUJ PzPWI	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej
ZPBAS	Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu

3. Organy i instytucje

ABW	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
CADA	Komisja ds. Dostępu do Dokumentów Administracyjnych (<i>La Commission d'accès aux documents administratifs</i>)
EBC	Europejski Bank Centralny
EIOD	Europejski Inspektor Ochrony Danych
ETPC	Europejski Trybunał Praw Człowieka
ETS	Europejski Trybunał Sprawiedliwości
GIODO	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
INP PAN	Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk

Wykaz skrótów

IOŚ	Inspekcja Ochrony Środowiska
ITD	Inspekcja Transportu Drogowego
IW	Inspekcja Weterynaryjna
MF	Minister Finansów
MOP	Międzynarodowa Organizacja Pracy
MSWiA	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
MZ	Minister Zdrowia
NBP	Narodowy Bank Polski
NIK	Najwyższa Izba Kontroli
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
NSA(7)	Naczelny Sąd Administracyjny w składzie 7 sędziów
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
PIP	Państwowa Inspekcja Pracy
PIS	Państwowa Inspekcja Sanitarna
PRADA	sieć osób odpowiedzialnych za sprawy związane z dostępem do dokumentów administracyjnych oraz ponownym wykorzystaniem informacji publicznych we Francji (<i>Le réseau des personnes responsables de l'accès aux documents administratifs et des questions relatives à la réutilisation des informations publiques</i>)
PRM	Prezes Rady Ministrów
RM	Rada Ministrów
RPO	Rzecznik Praw Obywatelskich
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny
TSUE	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
UE	Unia Europejska
UKE	Urząd Komunikacji Elektronicznej
UOKiK	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny

4. Inne skróty

art.	artykuł
BIP	Biuletyn Informacji Publicznej
CBOSA	Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
CRIP	Centralne Repozytorium Informacji Publicznej
cyt.	cytowany (-a, -e)
cz.	część

Wykaz skrótów

---

ds.	do spraw
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EZD	elektroniczne zarządzanie dokumentacją
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
lit.	litera
MAiC	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji
m.in.	między innymi
n.	następny (-a, -e)
niepubl.	niepublikowany (-a, -e)
Nr	Numer
por.	porównaj
post.	postanowienie
poz.	pozycja
projekt MRJ	projekt Badawczo-Rozwojowy realizowany na rzecz bezpieczeństwa i obronności Państwa „Model regulacji jawności i jej ograniczeń w demokratycznym państwie prawnym” współfinansowany ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
przyp.	przypis
RP	Rzeczpospolita Polska
RSJ	raport o stanie jawności
s.	strona
t.	tom
t.j.	tekst jednolity
uchw.	uchwała
ust.	ustęp
w zw.	w związku
wyr.	wyrok
zd.	zdanie
ze sprost.	ze sprostowaniem
ze zm.	ze zmianami
zob.	zobacz

Wykaz literatury

- J.M. Ackerman, I.E. Sandoval-Ballesteros*, The Global Explosion of Freedom of Information Laws, *Administrative Law Review* 2006, t. 58, Nr 1
- B. Adamiak, J. Borkowski, R. Mastalski, J. Zubrzycki*, *Ordynacja podatkowa. Komentarz*, Wrocław 2007
- M. Albers*, Realizing the Complexity of Data Protection, w: *S. Gutwirth, R. Leenes, P. de Hert* (red.), *Reloading Data Protection. Multidisciplinary Insights and Contemporary Challenges*, Dordrecht 2014
- A. Aleinikoff*, Constitutional Law in the Age of Balancing, *The Yale Law Journal* 1986–1987, vol. 943
- T.R. Aleksandrowicz*, *Komentarz do ustawy o dostępie informacji publicznej*, Warszawa 2002
- R. Alexy*, *Teoria praw podstawowych*, Warszawa 2010
- M. Allerhand*, *Podstęp w procesie*, Lwów 1907
- M.V. de Azevedo Cunha*, Review of the Data Protection Directive: Is There Need (and Room) For a New Concept of Personal Data?, w: *S. Gutwirth, R. Leenes, P. de Hert, Y. Poullet* (red.), *European Data Protection: In Good Health?*, Springer 2012
- S. Babiarz i in.*, *Ordynacja podatkowa. Komentarz*, Warszawa 2010
- A. Bałaban*, Konstytucyjna zasada zrównoważonego rozwoju, w: *L. Garlicki, A. Szmyt* (red.), *Sześć lat Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Doświadczenia i inspiracje. Profesorowi Kazimierzowi Działosze prace dedykowane na siedemdziesięciolecie urodzin*, Warszawa 2003
- B. Banaszak*, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2012
- B. Banaszak*, Zasadę otwartego rządu trzeba wpisać do konstytucji, *Rzeczp.* 2008, Nr 116
- B. Banaszak, M. Bernaczyk*, Konsultacje społeczne i prawo do informacji o procesie prawotwórczym na tle Konstytucji RP oraz postulatu „otwartego rządu”, *ZNSA* 2012, Nr 4
- D. Banisar*, *Freedom of Information around the World 2006. A Global Survey of Access to Government Information Law*, London 2006
- F. Bannister, R. Connolly*, The Trouble with Transparency: A Critical Review of Openness in e-Government, *Policy and Internet* 2011, t. 3, Nr 1
- K.W. Baran*, Prawa podmiotowe i roszczenia w prawie pracy, w: *K.W. Baran* (red.), *Zarys systemu prawa pracy*, t. I, *Część ogólna prawa pracy*, Lex/el. 2010
- J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz*, *Ochrona danych osobowych. Komentarz*, Warszawa 2011
- J. Barta, R. Markiewicz*, *Ochrona danych osobowych. Komentarz*, Kraków 2001
- J. Barta, R. Markiewicz*, *Prawo autorskie*, Warszawa 2013
- P. Barta, P. Litwiński*, *Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz*, Warszawa 2013
- M. Berek*, Głównujemy nad informacją publiczną, rozmawiała *Ewa Ivanova*, *GP* 2014, Nr 21